

Ikke-selvstyrende områder.

(Dagsordenens punkter 49, 50, 51, 52, 53 og 55).

Under hensyn til den nære sammenhæng mellem ovennævnte dagsordenspunkter, der alle vedrører problemer omkring de ikke-selvstyrende områder, besluttede 4. udvalg på 17 plenarforsamling at behandle spørgsmålene under ét.

Den debat, der fandt sted, var kortfattet og i alt væsentligt rutinemæssig. Dette skyldes, at tyngdepunktet i FN's kolonidebatter nu i udpræget grad er kommet til at ligge i rapporten fra 17 mandskoloniudvalget samt i de mere politisk betonedte debatter om enkelte territorier som f. eks. Angola, Syd-Rhodesia og Sydvestafrika.

Efter at have hørt et antal petitioners fra forskellige ikke-selvstyrende områder i Afrika vedtog 4. udvalg fem resolutionsforslag vedrørende ikke-selvstyrende områder.

I en resolution om beretningen fra udvalget for oplysning om ikke-selvstyrende områder blev denne beretning taget til efterretning, samtidig med at de administrerende magter blev opfordret til at fortsætte deres nyere praksis med at give oplysninger om den politiske og forfatningsmæssige udvikling i de afhængige områder „i FN-pagtens ånd“. (I henhold til art. 73 e i pagten er der tidligere alene givet oplysninger om økonomiske, sociale og kulturelle forhold). Det konstateredes i øvrigt, at udvalgets beretning var blevet forelagt 17-magtsudvalget vedrørende gennemførelsen af kolonideklarationen. Resolutionen vedtoges med 80 stemmer for, ingen imod, medens 3 afstod. I plenarforsamlingen skete vedtagelsen med 97 stemmer for, ingen imod, medens 3 afstod.

Spørgsmålet om, hvorvidt udvalget for oplysning om ikke-selvstyrende områder overhovedet burde fortsætte, blev rejst under debatten, idet der henvistes til den store betydning, det foran nævnte 17-magtsudvalg efterhånden har fået. Det vedtoges imidlertid med 72 stemmer for, ingen imod, medens 5 afstod, at opretholde oplysningsudvalget indtil videre, hvilket plenarforsamlingen bekræftede under en afstemning, hvor 96 stemte for, ingen imod, medens 5 afstod. 4. udvalg valgte Honduras som medlem af oplysningsudvalget til at efter-

følge Argentina. Dette valg blev senere enstemmigt bekræftet af plenarforsamlingen. Også Ceylons medlemsperiode udløb, men for at opretholde den sædvanlige balance mellem administrerende og ikke-administrerende medlemmer fandt intet valg sted, idet også Holland udtræder af udvalget, efter at Vest Ny Guinea ikke længere er hollandsk territorium. Udvalget består herefter af Australien, Frankrig, New Zealand, Portugal, Spanien, Storbritannien og De forenede Stater (oplysningsgivende medlemmer) samt Ecuador, Honduras, Liberia, Mexico og Pakistan, Philippinerne og Øvre Volta (som ikke-administrerende medlemmer).

Vedrørende spørgsmålet om udbredelse i ikke-selvstyrende områder af kendskab til kolonideklarationen toges generalsekretærens beretning om udførelsen af dette informationsarbejde til efterretning. Vedtagelsen skete med 82 stemmer for, 1 imod (Portugal), medens ingen afstod. I plenarforsamlingen vedtoges resolutionen med 101 stemmer for, 1 imod (Portugal), medens 1 afstod. Det bør nævnes, at i operative par. 3 indeholdt resolutionen en kritik af Portugal for manglende samarbejdsvilje.

Vedrørende udnyttelsen af eksisterende stipendie- og studiemuligheder og tilvejebringelse af sådanne for personer i ikke-selvstyrende områder vedtoges en resolution af traditionelt indhold. Vedtagelsen i udvalg og plenarforsamling var enstemmig.

Endelig vedtoges en resolution vendt imod racediskrimination i de nævnte områder. Vedtagelsen var enstemmig i udvalg og plenarforsamling.

Formynderskabsområder.

(Dagsordenens punkt 13, 58 og 59).

Spørgsmålene om formynderskabsområder var de sidste, der blev behandlet i 4. udvalg, og debatten strakte sig kun over få møder og havde en hel ukontroversiel karakter. Den svindende interesse for disse spørgsmål er naturlig, når det erindres, at der nu kun er to områder tilbage af de 10 formynderskabsområder, som 4. udvalg gennem årene har beskæftiget sig med, og at de syv for-